

## **Ci huya hɔ kɔ Pol a ba KORENTI ZANNO ma**

*Ci huya hɔ kɔ Pol a ba Korenti zanno ma bi  
gasɔɔre*

Pol ci huya hɔ naa do nɔ ɔ bi, wɔɔ y'a yim, bakomare ɪ nyinta ɔ Pol kan Korenti zanno wɔɔ ki bire ɔ.

Korenti kristagɔɔɔ gɔsɔnnɔ ɪ nyinta ηn'a tɔ zarle η ɔ kristazibɛɛzaa bɛɛ y. A m naa Pol n ci bi ba k'a bɔ η lɛɛ, k'a ka ma kɔ zekɔra n nyinta ɔ sɔ.

Ci bi nɔ ɔ, a y'a zibɛɛ kan a firyire ki mim dɪndam. A y'a hunkare a ɔ, kristazibɛɛzaa n a mɪ paan... denter. A a ya, an kɔ ma kan Korenti zanno wɔɔ ki. A n η dɔndɔ kɔ η n'a tɔ ɔ, kan busoo zɪnzekɔra bi ki, k'a a da m Zidee kristagɔɔɔ han.

*Pol ɪ yaa dam Korenti gɔɔɔ m*

<sup>I</sup> Mɔɔ mɪηηa Pol, Woso hɔɔnhɔ ma m, mɔɔ nɪ m ba Krista Yeezuu zibɛɛzaa, mɔɔ kan wɔɔ danyɪ Timote ki m nɪ ci bi bam, a ba wɔɔ nawom Woso gɔɔɔ sokɔma k'a nɪ Korenti ɔ bi ma. A ba wɔɔ nawom wosogɔɔɔ kɔ η nɪ Akayii kɔrɔ vantɔɔ ɔ rɔ wɔɔ ma haay sɔ. <sup>II</sup> A ye wɔɔ nawom wɔɔ Zɪ Woso, kan Zuuba Yeezuu Krista ki han, kɔ η nɪ barka kan laafɪ ki ka a ɔ.

*Woso nɪ wɔɔ heer wɔtam*

*ɔ firyire nɔ ɔ*

III U ɔ ɛ bo Woso ɔ, wɔɔ Zuuba Yeezuu Krista Zi bi, wɔɔ Zi m, an n'a muɲɲa bam guɔɔ m tee..., an ni η heer wɔtam mim haay nɔ ɔ. IV A ɪ wɔɔ heer wɔtam wɔɔ firyirero haay nɔ ɔ, kɔ wɔɔ n'ɔ da ma, ɔ guɔɔ kɔ η ni fir do haay yim nɔ wɔɔ heer wɔta sɔ, heerwɔtare kɔ wɔɔ yi a muɲɲa zi bi m. V Denter m, kɔ wɔɔ ni fir yim gɔta amba Krista fir yi bi m bi, maam sɔ bi, Woso ɪ wɔɔ heer wɔtam gɔta Krista tɔ ma. VI Kɔ wɔɔ ɪ fir yim, fir bi yi wɔɔ nawum k'awɔɔ n heerwɔtare yi, a bombɔre yi. Kɔ wɔɔ ɪ heerwɔtare yire, a yi wɔɔ nawum k'awɔɔ n a da ma a jum kɔkɔɔ firyirero kɔ wɔɔ ni η yim nɔ wɔɔ lɔɔɔ nɔ ɔ. VII Naa tɔ ma m wɔɔ heer n kookoo awɔɔ mim bince ɔ, bala, wɔɔ do wɔɔ ɔ k'awɔɔ ni firyirero kɔ wɔɔ ni η yim nɔ wɔɔ yim bi, awɔɔ ɪ heerwɔtare kɔ wɔɔ n ta m bi m sɔ.

VIII Wɔɔ ɛ taa k'awɔɔ n'a do a ɔ, wɔɔ fir yi gɔta Azii kɔro wɔɔ ɔ, wɔɔ fir yi maam-maam an cem wɔɔ paɲɲa han. Wɔɔ n a gunga, ɔ ɔ, ɔ lam fir naa do nɔ ɔ y. IX Iɪn... yi a ɔ ncɪnaaɔ kare, a gunga wɔɔ ɔ, ɔ ɔ, wɔɔ dɔdɔ n y'a yar k'a wɔɔ meeyaa bo ɔ. Yi a ɔ ncɪnaaɔ, wɔɔ n ɔ da ma do, ɔ yo ɔ muɲɲɔɔ ma y, wɔɔ n yo Woso ma, bala, an ni gæno mum boɲ ɔ. X A wɔɔ yo kare firyirero maam-maam kɔ η y'a yo k'a wɔɔ meeyaa bo ɔ ro wɔɔ wɔ ɔ. Wɔɔ do, ɔ ɔ, a ba n ni wɔɔ yom tee... η wɔ ɔ. XI Awɔɔ y'a dam wɔɔ han sɔ, yaa k'awɔɔ n n'a dam wɔɔ tɔ ma bi minto. Yi an nawɔre ncɪnaaɔ, wɔɔ n daahan yi Woso zi gɔta, guɔɔ cir kɔ η yaa da wɔɔ tɔ ma bi minto. Naa n'a kam sɔ guɔɔ gɔta n yaa da m barka.

### *Pol gingaro*

XII Hɔ k'a nɪ wɔɔ heer bam nyɪnta kan ɔ muɲɲɔɔ kɪ bɪ, wɔɔ noom k'an fu an nɪ wɔɔ kasetɪ kam muɲɲa bɪ m. Bala, wɔɔ ɔ mɪsɪrbaa ba kan ɠɔaa haay kɪ, an lɛ da bɪ, kan awɔɔ kɪ sɪra nɔ ɔ, kan ɔ heer kɪ haay. Woso y'a da wɔɔ han, a barka bɪ tɔ ma m wɔɔ n wɔ ɔ, ɔ naa ba, wɔɔ muɲɲɔɔ mindɔrɛ bɛɛ y. XIII Hɔ kɔ wɔɔ n'a ɠɔrsɪra bare awɔɔ ma biyɛθ bɪ, a ba wɔɔ nawɔm k'awɔɔ n wɔ ɔ, a karɪnda ba, a jɪ dɔ muɲɲa. Bɪ, mɔɔ y'a gingam, m ɔ, awɔɔ hɔ kɔ wɔɔ ɔ k'ɔ a hɪ naa jɪ mam muɲɲa fast. XIV Dɪtaa naa, awɔɔ y'a jɪ mam poore a ɔ, wɔɔ nɪ yɪm awɔɔ heernyɔɔ, b'awɔɔ yɪm wɔɔ heernyɔɔ sɔ wɔɔ Zuuba Yeezuu wusigərə hinni ɔ.

XV Mɔɔ naa nyasɔ m heer ɔ kɔɔkɔɔ hɔɔ, m a cunta kɔ m lɛɛ ka m bɔ awɔɔ zi b'ɔ, m awɔɔ heernyɔɔ da ra gallem hɪya. XVI Kɔ m m to awɔɔ zi b'ɔ m ta Masedɔan ɔ, kɔ m bɪ m to Masedɔan ɔ, m bɔr awɔɔ zi b'ɔ k'awɔɔ n b'a da m han kɔ m ta Zidee ɔ. XVII A hɪ awɔɔ ɔ gunga naa do kɔ mɔɔ wɔ bɪ, dɔ mɔɔ ka ra? Gɛɛ a hɪ awɔɔ ɔ, m gingaro wɔɔ wɔ mɔɔ nawɔm amba durnya ɠɔɔ hɔ bɪ m na? M n'a hɪm m ɔ, un... mɔɔ naa bam, m m ya m jɪm b'ɔ, m ɔ, ayy... mɔɔ bɪ naa bare y. XVIII Sɪrazaa m Woso m, a m mɔɔ kasetɪzaa, meer kɔ mɔɔ ba kan awɔɔ kɪ bɪ, a n nyɪnta hɔɔn hɪya-hɪya nɔ ɔ y. XIX Bala, Yeezuu Krista kɔ Woso Nyɪ m bɪ lemim kɔ wɔɔ pa da awɔɔ m bɪ, mɔɔ kan Silas kɪ, Timote kɪ bɪ, lemim bɪ do n nyɪnta «ɪn... kan Ayy... kɪ» nɔ ɔ y. Nyɪnta a ɔ, sɪra nɔ ɔ. XX Bala, Yeezuu muɲɲa tɔ ma m, Woso n nɪ hɔ k'a ler bɔ haay bare. Bɪ y'a ka wɔɔ nɪ

«Amina» dam Yeezuu tɔ ma, ɔ n'ɔ lɛ bɔm Woso ɔ. <sup>XXI</sup> Woso nɛ wɔɔ paŋŋa dam la, awɔɔ kan wɔɔ kɪ Krista zuure nɔ ɔ. A ɪ wɔɔ bɔ ɔ, ɔ hɔ, <sup>XXII</sup> an a wɔɔjɪ da wɔɔ ɔ a Sent-Espri m, k'a hɪnka a ɔ, a zem bɪ hɔ k'a ler bɔ wɔɔ m haay ka wɔɔ ɔ.

<sup>XXIII</sup> Woso mɔɔ n'a bare m kasetɪzaa, kɔ mɔɔ ga a jura mɔɔ m ŋɔaarbare m. Kɔ mɔɔ n a ŋɔa kɔ m awɔɔ heer kɔ bɪ y'a ka, mɔɔ n m ya m bɔr awɔɔ zi Korenti ɔ y. <sup>XXIV</sup> Wɔɔ bɪr ɔ kam ma kɔ minno niŋŋoo dɪnda awɔɔ m k'awɔɔ n sɪra ka ŋ ɔ paŋŋa nɪ y. Awɔɔ ɪ junum kɔɔkɔɔ sɪra ka Krista ɔ nɔ ɔ kara. Bɪ, ɔ da wɔɔ nawɔre awɔɔ han k'awɔɔ n heernyɔɔ yɪ.

## II

<sup>I</sup> Hɔ kɔ mɔɔ cɪnta m heer ɔ bɪ ba n nɪ: Mɔɔ bɪ n bɔre m bɔr awɔɔ zi b'ɔ heerzar nɔ ɔ y. <sup>II</sup> Kɔ mɔɔ awɔɔ heer zaar ba, nka nɪ heernyɔɔ kam mɔɔ ɔ, k'awɔɔ kɔ mɔɔ awɔɔ heer zaar ba rɔ wɔɔ bɛɛ nɪ? <sup>III</sup> Naa tɔ ma m mɔɔ n lɛɛ ka m ci ba awɔɔ ma nɔɪnaaɔ, kɔ mɔɔ n a ŋɔa kɔ m bɔr awɔɔ zi k'awɔɔ n mɔɔ da heerzar ma, an bɔkare awɔɔ y'a ga m a mɔɔ heer nyɔɔ bɪ tɔ ma m. Bɪ, mɔɔ dɔ paan... m ɔ, awɔɔ haay, kɔ mɔɔ ɪ heernyɔɔ m, awɔɔ heernyɔɔ m sɔ. <sup>IV</sup> Ci bɪ do kɔ mɔɔ ba awɔɔ ma naa, a n yɪ mɔɔ ma naanaa y, a ba mɔɔ ɔ kan heerzar kɪ, m nyi ka. Mɔɔ n a ŋɔa kɔ m awɔɔ heer zar y, ci bɪ ba mɔɔ ɔ k'awɔɔ n a dɔ a ɔ, mɔɔ y'awɔɔ ŋɔam gɔta.

*Pol y'a yem kɔ ŋ nɪ sugur ka kɔrɔmazaa b'ɔ*

<sup>V</sup> K'awɔɔ gɔaa nyɪnta an bɔr heerzar nɪ, mɔɔ bɛɛ a m heer zar y, awɔɔ haay a a heer zar, gɛɛ awɔɔ gɔɔɔ gɔɔɪnɔ m. <sup>VI</sup> A da k'awɔɔ ɔ kɔ ɔ a

honor bi, a a zaa bo. <sup>VII</sup> Naa to ma bi, k'a sugur ka o, a heer wota, k'a heer b'a zar an boolam ba y. <sup>VIII</sup> Bi y'a ka moo n'a yere awoo han k'a a noare hinka m. <sup>IX</sup> Bala, ci bi ku moo ba awoo ma bi, m ka moo o ma ku m daga a k'awoo i mim sim fasti ge. <sup>X</sup> K'awoo sugur ka g'aa o, moo i sugur kare a zaa o so. Bi ku moo sugur ka g'aa o, k'a i yire i o a ga a o m ku m sugur ka o, a ba moo nawom awoo to ma, Krista mim m. <sup>XI</sup> A ba woo nawore ncinaa o, k'o bi zaa ka Sutaana o, k'an woo ku y. Bala, g'angaro k'an ta m no woo, woo n do miha.

*Pol hoon i kom Trowas ku o*

<sup>XII</sup> Moo m hor m ta Trowas o, ku m aa Krista lemim nyinta pa da, ku moo yaa lee ku bi, moo yaa daga a Zuuba zaa banka g'ota, ku m lemim bi pa da. <sup>XIII</sup> Bi, heerkore g'ota moo nyinta a no o, ku moo n woo danyu Tiiti yu bi to ma. A m naa, moo n zaa ye Trowas g'oo woo han m m len so n ni, m m hor, m ta Masedoan o.

*Woo i borm ho woo... ra*

*Krista to ma*

<sup>XIV</sup> Krista a da a juno haay ma, an ni n gungaatare an ni yirbe sire n ni. Woso to n leboore yu, k'a ni woo gaam Krista da ma naa do no o domum haay, an n'a kam g'oo ni Krista dom lee haay o bi minto. <sup>XV</sup> Bala, woo bo ku o kan tidær ji nyinta ki, Krista n'a kam Woso o, g'oo ku n ni bombore zaa ra ro woo, kan g'oo ku n n'i nyaanum no woo k'i digam woo ma tidær. <sup>XVI</sup> Ku g'oo ku n n'i nyaanum no woo ni, kan broo ki ze woo ni zem ni, n'n'i g'angare, g'oo ku n ni

bombore zaa ra ro woo, kan broo ki, misirbaa woo ni zem ni, hn'u misirbaa yim so. Bi, ko Woso bee m, nka i wo o, an ni zi naa do bare? XVII Woo n bo ko o kan gooo ko n Woso lemim bi sa, hn'u ter bam ni ro woo ki y. Bi ko Woso mihha i woo nyoo bi, a lemim bi pa woo n'a dam kan sira ki, a mim m, ko Krista zibeenyino m woo m bi to ma.

### III

#### *Guaastababaa daa bi lemim padanno mim*

I Awoo y'a hire a o, a hi woo o k'o o ya, o o le bo, o mihoo o ra? Woo bir o kam ci ma ko a hinka gooo m k'awoo n a do a o kristazibeezanno paan...ro m woo ni y. Woo bir a yere awoo han so k'a ci ba a ka woo o k'o a hinka gooo m, amba gooo vantoo n'a bam bi ni y. II Woo ci bi n'awoo m, awoo m woo ci, n n a gorsira ba woo heerlo o. Gaa haay n a do an n'a karinda bam. III Gaa woo... a do a o Krista ci k'a ba bi n'awoo m, an a da woo wo o k'o a ka. Ci bi ba bee n y'a o, gorsira ba ho ni y, a ba n y'a o Woso k'an misir bi Espri m, n n a ba jaa wargaro ma so y, a ba n y'a o gooo heerlo ma.

IV Woo heer k'an kookoo bi y'a ka woo ni naa hum, Krista barka to ma, Woso taa. V Woo b'o dam ma, o a hi, o o, woo won o, o zi naa do ba o zim ni y. Woso n'a kam woo ni wore a bare o.

VI A y'a ka woo n'o da ma, o o ba Guaastababaa daa bi zibeenyino. Guaastababaa naa do n a to lero ci b'o y, a to a o, Sent-Espri zi. Bala, lero ci b'i ze a nawom ze m, Sent-Espri bi, misirbaa bi n'a kam.

VII Lero woo gorsira n y'a ba deem-deem jaa wargaro ma, a gorsira bi bare domum o bi, Woso leboore a hunka, Moyiisi meer ni yom kan panja ki. A yore bi k'an maam-maam b'a ka Israyel gwoo woo bir a dam ma n n'a mum nyam Moyiisi re y. A n bokare pakra m, ku leboore bi do n nya. K'a i yure i o, lero woo zibae bi, ze a ni zem ni, an bokare a i leboore m ncinaa, VIII k'a maam, zibae ku Sent-Espri n'a bam b'i leboore m guta an cem haay. IX Ku zibae k'a ni gwoo dodo yarm bi nyunta leboore m, k'a maam, zibae k'a ni gwoo bam turga Woso mum o b'i leboore m an le da. X Woo o da ma o a hi, o o, leboore k'a nyunta o biisi bi b'a dam ma an a makra ba kan leboore k'an ta o her bi ki y, her ho bi le da soyy.... XI Bala, k'a i yure i o, ho k'a ni cenim bi leboore yi, k'a maam ho k'a ni gootam tee... bi leboore yure an le da.

XII Ku woo ni taaherle naa do m bi y'a ka, woo heer n kookoo. XIII Woo n bo ku o kan Moyiisi ki y, bi nyunta an ni peera kare a meer ma, ku Israyel gwoo woo bi diga Woso leboore k'a n'a meer ma an ni nyam bi ma y. XIV Israyel gwoo ku ni nyunta o biisi ro woo n wo o ni ho si ji ma y. Israyel gwoo ku ni ta o her so noom maam so, ku ni yi gaaastabaaa gusire ciro woo karunda bare, ni bir ni ji mare y. I o peera n y'a ka a meer ma, am Moyiisi ho bi m, peera bi n gaa ni meer la y. Bala, sira ka Krista o bala n'a kam peera bi do n gaa gaa meer la, a zaa n ho k'an ta o ni ma. XV Denter m, baa kan her ki, ku ni yi Moyiisi ciro woo karunda bare, ni bir a ni mare y, i o peera ni kare ni hon ra. XVI Ba gaa a bo a ta a m,

an sira ka Zuuba ɔ bi, domum bi do ɔ pɛera bi tur gaa a zaa meer la. <sup>XVII</sup> Bi, Zuuba ku n y'a hu ma bi, Sent-ɛspri m, bi lɛɛ ku Zuuba ɛspri n ta ɔ bi, soamɩŋŋaɔ ɩ lɛɛ bi do ɔ. <sup>XVIII</sup> Bi, wɔɔ haay k'ɔ sira ka rɔ wɔɔ, pɛera n a ka wɔɔ meer la y, bi, Zuuba leboɔre ni yim wɔɔ ma, a leboɔre bi ni wɔɔ lɔrm ku bo ku ɔ kan ki. Nɛnaaɔ m wɔɔ leboɔre bi n'a dam la tee... zi ku Zuuba n'a bam bi n naa. A m Sent-ɛspri.

## IV

### *Zi ku Woso n'a bam wɔɔ gɔr zi*

<sup>I</sup> Woso a ba wɔɔ m miŋŋa, a zibəə naa do da wɔɔ wɔ ɔ, bi y'a ka wɔɔ bir ɔ heer zaar bare y. <sup>II</sup> Wɔɔ bir yem kutim-kutim kan nyannɩ zibəəro wɔɔ ki ma y. Wɔɔ bir bra bumbam gɔɔɔ ni y, bi wɔɔ bir ŋɔaar warm Woso lemim bi ma sɔ y. Bi, sira wɔɔ n'a hum garga ra Woso mum m, ku gɔaa haay n a dɔ a heer ɔ a ɔ, sɩrazannɔ m wɔɔ m. <sup>III</sup> K'a ɩ yɩre ɩ ɔ, lemim nyɩnta ku wɔɔ n'a pa dam bi ji a nyaakum da kan gɔɔɔ niŋŋoo ki, k'a maam, gɔɔɔ wɔɔ duro, gɔɔɔ ku ŋ ni nyaanum nɔ wɔɔ m. <sup>IV</sup> Durnya naa do woso ku Sutaana m bi yi ŋ hɔɔn ta, ku ŋ bi lemim nyɩnta bi ji ma, ŋ ni sira ka ɔ y. Ŋ hɔɔn a ta ku ŋ bi wɔ ɔ sɔ, ŋ ni Krista leboɔre k'a ni yom lemim nyɩnta bi nɔ ɔ bi yi y. <sup>V</sup> K'a dɔ a ɔ, wɔɔ bir ɔ miŋŋɔɔ mim pa dare y, bi Zuuba Yeezuu Krista wɔɔ n'a pa dare. Bi ku wɔɔ ni, wɔɔ y'a hire ɔ miŋŋɔɔ ma awɔɔ zibəənyɩnɔ Yeezuu tɔ ma. <sup>VI</sup> Bala, Woso k'a hi a ɔ, ku lɛɛgure n nyɩnta monsigə nɔ ɔ bi, Woso bi do y'a ka a miŋŋa lɛɛgure n gu wɔɔ heerlɔ ɔ, k'a ka ku wɔɔ n leboɔre k'an ta m, an ni yom Krista



meer ma bi yi. Bi, ku Woso lonlo Krista maam so.

<sup>VII</sup> Bi, woo, a ho guta naa do ka woo u, k'u a hinka gwoo m, an bokare, woo bo ku u kan gedre tokke ki, u ni ho guta naa do m u gor zi. Ncinaas m ku gaaa woo... n a do a u, panja guta naa do n a to woo zi y, a to a u Woso zi. <sup>VIII</sup> Woo i fir do haay yim, bi bi n a da woo ma y, woo hoon i kom minno gutoo ma, bi woo hoon n a zar y.

<sup>IX</sup> Gwoo i fir kam woo ma guta, bi Woso n a bo woo u y. Ni yi woo nam tara ma, bi ni bir won u ni woo zaar bare y. <sup>X</sup> Domum haay, woo i ze m u mum la, i u ga woo nawore am Yeezuu ho bi m, ncinaas m, ku Yeezuu misirbaa bi n a hinka woo gor zi. <sup>XI</sup> Woo goota u m misir, bi domum haay n y'a kam ma k'a woo meeyaa bo u Yeezuu to ma, bi woo do u u, woo zem bi gunga. Bi kan naa ki haay, Krista misirbaa y'a hinkam woo gor zi. <sup>XII</sup> Ncinaas ni, woo ni ze le u domum haay, bi n a ka awoo ni misirbaa bam.

<sup>XIII</sup> N y'a gorsira ba Wosoci b'u, n u: «Sira moo ka, bi y'a ka moo n meer ba.» Sirakare deem-deem naa do woo n ta m so, bi y'a ka woo ni meer bam. <sup>XIV</sup> Woo do denter m, u u, Woso Zuuba Yeezuu mum bo u gæno bire u, a woo mum bon u so kan ki. A n a ka woo kan awoo ki, u nyinta kan ki lee deem u. <sup>XV</sup> Hoo noon duro haay ba woo nawom awoo daahan to ma, ku gwoo cir n Woso barka bi nyoodo yi so, maam bi, gwoo cir guta Woso barka dare, ni'a le bo u.

### *U diga booti hinni hoo woo ma*

<sup>XVI</sup> Naa to ma m, woo bir u heer zaar bare y. Bala, woo do u u, ku woo me bi panja y'a bon u

poore-poore k'a bi nya, wɔɔ nyi bi paŋŋa y'a dam la dɔmum haay. <sup>XVII</sup> Bala, firyirero kɔ wɔɔ ni ŋ yim dutaa naa, ŋ zem bi nya, wɔɔ n leboore gɔta yi, ŋ to ma. Leboore bi do gɔta maam-maam, a nyare ba ɔ so y. Kɔ wɔɔ diga leboore bi do ma, wɔɔ do ɔ ɔ hoɔi beɛ m firyirero noɔn duro ni y. <sup>XVIII</sup> Ho kɔ gɔaa n'a yire a mum m bi beɛ wɔɔ n'ɔ kam ma y, ho kɔ gɔaa bir a yire a mum m bi wɔɔ n'ɔ kam ma. Bala, ho k'a ni yim mum m bi, cenlezaa m, bi ho k'a bir yim mum m bi, a nyare ba ɔ y.

## V

<sup>I</sup> Wɔɔ me naa do bo kɔ ɔ kan peerace ki. Wɔɔ do ɔ ɔ, k'a b'a zaar ba, Woso me vanta kam wɔɔ ɔ arzana ɔ. Me bi do gare ba ɔ y, gɔaa wɔzibəe beɛ m bi y. <sup>II</sup> Bi dutaa naa, wɔɔ i pen wɔm, i ɔ, moɔ wɔɔ busu, bala, a ŋɔa wɔɔ nawɔm paan... k'an bir yire i ɔ, wɔɔ y'ɔ me daa b'ɔ, me kɔ Woso n b'a kam wɔɔ ɔ arzana ɔ bi. <sup>III</sup> Bala, kɔ wɔɔ me bi do sa, wɔɔ bi nyintam digi fuga y. <sup>IV</sup> Kɔ wɔɔ gɔɔta ɔ n'ɔ me naa do ɔ naa, wɔɔ i pen wɔm, i ɔ moɔ wɔɔ busu, bi, a ŋɔa beɛ wɔɔ nawɔm k'ɔ me naa do to wa, wɔɔ le n taa k'ɔ me daa bi ka a gusire naa ra, kɔ me k'a gare ba ɔ bi n nyaam me k'a ni gam bi m. <sup>V</sup> Woso muŋŋa i wɔɔ banka k'a bi naa woo... ka wɔɔ ɔ. A Sent-ɛspri ka wɔɔ ɔ, k'a hinka a ɔ, a zem bi ho k'a ler bo wɔɔ m naa ba.

<sup>VI</sup> Ncɔnaaɔ ni, wɔɔ heer n kookoo dɔmum haay, bi wɔɔ do ɔ ɔ, kɔ wɔɔ gɔɔta, ɔ n'ɔ me naa do ɔ, wɔɔ n'ɔ me daa bi yi cɔna bi, wɔɔ ba Zuuba har ɔ b'ɔ cɔna so y. <sup>VII</sup> Bala, ɔ mɔɔɔbaa bi ba

wɔɔ nawom surakare nɔ ɔ, hɔ kɔ munyaa n a yim bi bɛɛ wɔɔ ni yom ma y. <sup>VIII</sup> Sira m, wɔɔ heer kookoo, kɔ wɔɔ ɔ bɔ ɔ mɛ naa do ɔ, ɔ ta ɔ ni kan Zuuba ki, a jira wɔɔ m. <sup>IX</sup> Naa tɔ ma bi, kɔ wɔɔ y'ɔ mɛ naa do ɔ, gɛɛ kɔ wɔɔ ɔ bɔ ɔ, a bi mim y, ɔ ka wɔɔ nawom ma k'ɔ mɔsɔrbaa bare n a nɔ yi. <sup>X</sup> Bala, pakra m kɔ wɔɔ haay n bi jum Krista dɔdɔkare duu bi taa, kɔ gɔaa biyɔə n zi k'a nyinta an a ba a mɔsɔrbaa nɔ ɔ tara burɔ ɔ naa ɔ bi nyɔɔdɔ yi, k'a mɔŋŋa ɪ ba ɪ nyɔɔdɔ yi, k'a bɔnyaa ni a maam sɔ.

*Krista ni wɔɔ zɛm kɔ ra*

*kan Woso ki*

<sup>XI</sup> Naa tɔ ma m, kɔ wɔɔ Zuuba nyi ba m dɔ bi, wɔɔ n'ɔ kam ma kɔ gɔɔɔ n sira ka wɔɔ meerbaa ɔ, bi Woso wɔɔ dɔ mɔŋŋa, mɔɔ y'a gɔngam sɔ m ɔ, awɔɔ mɔɔ dɔ sɔ mɔŋŋa a heerlɔ ɔ <sup>XII</sup> A b'a hi a ɔ, a ŋɔa wɔɔ nawom k'ɔ ɔ lɛ bɔ ɔ mɔŋŋa ɔ ko y. ɔ ka wɔɔ nawom ma, k'awɔɔ n a heer nyɔɔ wɔɔ tɔ ma, k'a a da ma a mim yi a nyi bɔ gɔɔɔ kɔ ŋ n'a lɛ bɔrɛ a mɔŋŋɔɔ ɔ gɔɔɔ mim m bala rɔ wɔɔ nɔ, hɔ zore ba ŋ heer ɔ y, ŋ leer ba b'ɔ y. <sup>XIII</sup> Kɔ hɔɔzannɔ m wɔɔ ni, Woso tɔ ma m, bi kɔ hɔɔntaurezannɔ m wɔɔ ni, awɔɔ daahan tɔ ma m. <sup>XIV</sup> Krista ŋɔare y'a sɔ wɔɔ ɔ. Kɔ wɔɔ ɔ hɔɔn da, ɔ ɔ, gɔaa deem kɔ Krista m ga gɔaa haay bɔnce ɔ, bi wɔɔ dɔ, ɔ ɔ, k'a maam, gɔɔɔ wɔɔ woo... gɔngam sɔ. <sup>XV</sup> Bi ga a ɔ denter gɔaa haay bɔnce ɔ, kɔ gɔɔɔ k'a ŋ bɔnce sa rɔ wɔɔ b'a mɔsɔrbaa ba a mɔŋŋɔɔ tɔ ma dɔ y, kɔ ŋ n'a mɔsɔrbaa bi ba a tɔ ma, a ɪ ga an a mim bɔ ɔ ŋ bɔnce ɔ.

XVI Ncɪnaaʊ bɪ, wɔɔ bɪr dɪgam ɡɔsɪ ma ɡɔɔɔ dɪgare m bala y, biisi bɪ, wɔɔ dɪga Krista ma ncɪnaaʊ, bɪ kɛɛɛ naa, wɔɔ bɪr dɪgam ma maam y. XVII Bɪ, kɔ ɡɔaa a ba kristagɔaa, a ba a zaa mɪsɪrbaa bɪ n nawom mɪsɪrbaa daa. A mɪsɪrbaa k'a n'a bam biisi bɪ cem, hɔ woo... a ba daa. XVIII Naa haay naa, a to a ɔ Woso zi, a ɪ wɔɔ zɛ kɔ ra kan a kɪ Krista tɔ ma, an a ya, an ɡɔɔɔ zɛkɔra zibəθ bɪ da wɔɔ wɔ ɔ. XIX Hɔ k'an ta ɔ bɪ, Woso mɪɲɲa ɪ nyɪnta an zu kɔ ɔ kan Krista kɪ an nɪ ɡɔɔɔ haay zɛm kɔ ra kan a mɪɲɲa kɪ. A bɪr ɲ mimbɔnyaarɔ kare ɲ la y, a y'a ya an ɡɔɔɔ zɛkɔra lemim bɪ da wɔɔ wɔ ɔ kɔ wɔɔ n a pa da.

XX Ncɪnaaʊ bɪ, Krista ɪ wɔɔ bɔ ɔ, kɔ wɔɔ n meer ba a bɪncɛ ɔ, Woso mɪɲɲa ɪ zu kɔ ɔ kan wɔɔ meerbaa kɪ, an nɪ ɡɔɔɔ birm kɔ ɲ nɪ b'a zɛ kɔ ra kan a kɪ. ɔ wɔ wɔɔ n'a zɪnzɛɛ awɔɔ m Krista tɔ ma, k'a to kɔ Woso n awɔɔ zɛ kɔ ra kan a mɪɲɲa kɪ. XXI Krista mɪɲɲa n mimbɔnyaa ba fɪɪga y, Woso n a ka an a ba ɪ ɔ mimbɔnyaa n a mɪɲɲa m wɔɔ tɔ ma, a ba a ɔ ncɪnaaʊ, kɔ wɔɔ n yɪ tɪrga Woso mɪm ɔ, Krista tɔ ma.

## VI

I Kɔ zi wɔɔ n'a bam kan Woso kɪ bɪ, wɔɔ y'a yɛɛ awɔɔ han, ɔ ɔ, a b'a to Woso barka k'a yɪ bɪ n ta vam y. II Bala, Woso a hɪ, a ɔ:

Dɔmɪm kɔ mɔɔ nɪ barka kam bɪ, mɔɔ ɪbu yaadare si,

hinni k'ɪbu nɪ bɔmbɔɛ ɲɔaɲ ɔ bɪ, mɔɔ bɔr m bɪ m da ɪ han.

Dɔmɪm kɔ Woso n'a barka kam bɪ n naa. Dɔmɪm k'a n'a bɔmbɔɛ kam bɪ n naa sɔ.

*Pol zibəə*

III Wəɔ ɛ baa k'ɔ hɔsɪ ba k'an yɪ ɡɔaa ma  
 bonyaa y, bala, wəɔ ɛ baa kɔ ɡɔsɪ n wəɔ zibəə  
 bɪ sɔnsɔ wɔ y. IV A n ta ɔ bɪ, hɔ haay kɔ wəɔ  
 n'a bam bɪ, a ba wəɔ nawɔm ɔ n'a hɪnkam ɔ ɔ,  
 Woso zibəənyɪnɔ m wəɔ m. Bɪ tɔ ma bɪ,  
 wəɔ ɪ jɪnɪm kəɔkəɔ fɪr do y'a hɔnhɔ nɔ ɔ,  
 mim kɔsɪrɔ kɔ ɪ n'ɪ wəɔ yɪm nɔ ɔ, cicir nɔ ɔ,  
 dabɔɔ nɔ ɔ.

V Ɔɔɔ wəɔ zɛ madɪr m ɡɔta,  
 ɪnɪ wəɔ du,  
 ɪn'a zɛ kɔ ra ɪnɪ zee da wəɔ ma,  
 wəɔ nyɪnta kɔrɛrɔ nɔ ɔ,  
 hinceem bɪr bam wəɔ nɪ y,  
 hɔbɪrɛ bɪr bɪm wəɔ nɪ y.

VI Wəɔ ɪ heer fu zi bam,  
 Woso hɔdɔrɛ zi wəɔ n'a bam,  
 ɔ nɪ bɔraama zi bam.  
 ɔ nɪ mɪnɪhabaa bam,  
 ɔ nɪ tam Sent-Ɔspri paɪɪa m,  
 ɔ nɪ ɪʒɔrɛ zi bam noom fu m.

VII ɔ nɪ sɪra lemim hɪm,  
 ɔ nɪ tam Woso paɪɪa nɔ ɔ,  
 ɔ nɪ tɪrgabaa yar mɔrlɔ sam ɔ nɪ yar bare ɪ nɪ,  
 k'ɔ jɪm kəɔkəɔ.

VIII Ɔɔɔ ɡɔsɪnɔ ɪ wəɔ daɪ ɔ,  
 nɪnɪɪɔ nɪ wəɔ bɔɪ ɔ,  
 nɔɔrɔ y'a ɛ bɔm wəɔ ɔ,  
 nɔɔm nɪ wəɔ sɔnsɔ wɔm.  
 N yɪ dɪɡam wəɔ ma ɪʒaarbənnɔ,  
 an bɔkare sɪrazannɔ m wəɔ m.

IX Ɔɔɔ ɪ dɪɡam wəɔ ma,  
 ɪ ɔ, ɡɔsɪ n wəɔ dɔ y,  
 an bɔkare Ɔɔɔ wəɔ dɔ.

N y'a gungare n u,  
 gunga wɔɔ nawom,  
 bi wɔɔ goota u m misir,  
 n yi fir kam wɔɔ ma gɔta,  
 bi wɔɔ n gunga y.

X N yi wɔɔ heer zaar bare,  
 bi wɔɔ goota u ni heernyɔɔ m,  
 n yi digam wɔɔ ma nɔazanno,  
 an bokare wɔɔ y'a kam guɔɔ n'a bam hozanno,  
 n yi digam wɔɔ ma i u,  
 hosti ba wɔɔ u y,  
 an bokare wɔɔ ni ho haay m.

XI Awɔɔ Korenti zanno, wɔɔ u heer gu u meer  
 ba kan awɔɔ ki fasti, u u nɔare hunka awɔɔ m.

XII Wɔɔ awɔɔ si u heer u, awɔɔ n wɔɔ si a heer u  
 y. XIII Awɔɔ ba mɔɔ u m nyino, m ni meer bi bam  
 kan awɔɔ ki, k'a a heer gu wɔɔ m, a wɔɔ nɔa so,  
 amba wɔɔ n'awɔɔ nɔam bi m.

*Lɛɛgure kan monsigə ki b'a dam ma η n a zε  
 kɔ ra y*

XIV A bi ye a a zε kɔ ra kan basirakənno ki y.  
 A n a ga m, awɔɔ n a ba deem kan η ki y. Ho  
 turga y'a dam ma an a zε kɔ ra kan ho bonyaa  
 ki ra? Lɛɛgure y'a dam ma an a war kɔ ma kan  
 monsigə ki ra? A n a ga ni y. XV Krista y'a dam  
 ma an kɔ ma kan Sotaana ki ra? Gεε sirakarezaa  
 y'a dam ma an a ba deem kan basirakarezaa  
 ki ra? XVI Wosocε b'a dam ma an kɔ ma kan  
 \*wosobaawɔnnɔ ki y. Bi, wɔɔ m Woso k'an misir  
 bi cε, amba a miηηa a hi bi m, a a hi, a u:  
 Mɔɔ misirbaa bare η bire u,  
 m bir kan η ki,  
 mɔɔ ni yire η Woso,

ηνι γι μωω γυωω.»

**XVII** Naa tō ma bɪ, Zuuba a ya, a ɔ:  
K'a bō gūwō bōnyaarō wōw bire ɔ, a a gū a hō.  
A b'a wō da dintim hō ma y,  
maam bɪ, mōw y'awōw sire m zi.

**XVIII** Mōw yire awōw zɪ,  
awōw n yɪ mōw nyɪnō yaarō kan mōw nyumbōnno  
kɪ,  
Zuuba k'a paŋŋa jirə ba ɔ y'a hɪ.

## VII

**I** M danyɪnō, k'a a yō Woso n lerbōrērō nōon duro bō wōw m bɪ, ɔ mim haay k'a nɪ dintim kam wōw mɛ kan wōw nyi kɪ ma gū ɔ ma, ɔ ɔ tō ɔ gūta k'ɔ bir mɪŋŋa fast Woso lesire nō ɔ.

### *Pol heernyōw*

**II** K'a yɛ a wōw ηsɔ, wōw n a bōnyaa ba gōstɪ nɪ y, wōw n gōstɪ mim zaar ba y, wōw n ɔ da gūaa bir y. **III** Mōw bir meer bare ncɪnaas kɔ m awōw dōdō yar y, amba mōw hɪ dɪtaa bɪ, wōw y'awōw ηsɔm gūta, hōsɪ b'a dam ma an wōw gū awōw ma y, baa zɛ, baa mɪsɪrbaa. **IV** Mōw sɪra ka awōw ɔ gūta, mōw heer ɪ nyōwōm awōw tō ma gūta. Wōw firyɪrērō haay nō ɔ, mōw ɪ heer koodə m gūta, m nɪ m heer nyōwōm paan....

**V** Bala, lee kɔ wōw ku Masedwan ɔ bɪ, wōw n hoonsire yɪ baa poore tōkke y. Jɪsa kan bɪsɪ kɪ a n yɪ wōw ma naanaa y, gūwō ɪ nyaa bam kan wōw kɪ, wōw nɪ dabōw m ɔ heer ɔ sō. **VI** Bɪ Woso nɪ gūwō kɔ η hōon kaanm a mɪŋŋa m nō wōw paŋŋa dam la, a a ka Tiitɪ n bɔr, naa n wōw paŋŋa da ra. **VII** Bɪ, naa bɛɛ n a deem y, hō kɔ Tiitɪ a hɪ

woo m bi woo paŋŋa da ra so, a a hi a u, a heer koodo yi awoo to ma. A a hi so a u, awoo le taa paan... k'a a ya, a moo yi, bala, awoo heer a zaar ba kan mim k'awoo ba bi ki, an n'a ŋoam paan... k'a a da moo han gwoo ko ŋ n'i moo to zarm no woo lee. Naa to ma m so moo heer n nyinta guta maam-maam keere.

**VIII** Baa ko ci ko moo ba awoo ma biisi b'awoo heer zaar ba, dutaa naa moo bir korkor dare a to ma y. K'a nyinta an awoo heer zaar ba domum poore no u bi, a a da ma moo n korkor da. **IX** Bi dutaa naa, m heer moo n'a nyoom, ko moo awoo heer zaar ba bi to ma bee y. Ko heerzar b'a ka awoo n a bo a taam bi to ma m. Woso awoo heerzar bi sa, an a ba awoo m miŋŋa, naa to ma bi, woo n a bonyaa ba y. **X** Bala, heerzar k'a a to Woso zi bi ze a nawom heerlorle m, an ni bombore kam, korkordare ba a no u y. Bi, durnya naa do heerzar bi, ze bi n nawom ze m. **XI** K'a digga a, heerzar k'a a to Woso zi b'a ka, awoo n a ka ma ŋu... k'a mim bi banka, a a ka awoo n sugur ye,

awoo no n ma u kan a miŋŋoo ki,  
awoo n nyi ba ho ko mim bi n'a bam bi m,  
a a ka so awoo n n'a ŋoam k'a a ya, a moo yi zoo,  
a n'a kam ma k'a a da moo han paan...,  
a a ka so awoo n ye k'a goaa k'a mim bi ba bi  
hunhu.

A n ta u bi, awoo ho woo... ba k'a hinka a u, awoo ba mim bi no u y. **XII** Moo n ci bi ba awoo ma goaa k'a mim bonyaa bi ba bi to ma y, gee goaa ko n mim bi ba m bi to ma y. A ba moo u k'awoo n a da ma a do Woso mim u a u, a woo



ησα πααν.... XIII Naa to ma m ho k'awoo ba bi n woo heer ba kookoo.

Heer koodə bεε woo yi bala y, woo heernyoo yi so guta. Tiiti k'a b'a hi woo m a o, awoo a panja da ra, a ka a heernyoo yi bi to ma m so. XIV Moo lεε ka hoo, m m lε bo awoo o a mim m, b'awoo ka an a do denter a o, ho ko moo hi bi sira m. Amba woo ni sira hum tee... bi, o lε ko woo bo awoo o Tiiti zi bi yi sira so amba woo hi bi m. XV Bur k'a o, awoo zi b'o, awoo n a si muηa kan nyibəo ki daure ki, a ye a lε ma bi, a y'a to dare a no o, an n'awoo ηsam guta an cem biisi han. XVI Moo heer i nyoom guta, ko moo do moo o, moo m da ma m yo awoo ma ho haay no o bi to ma.

## VIII

### *Busoo zinzekora Zerizalem kristagoo to ma*

I U danyoo, woo lε taa k'awoo n barka ko Woso a ka Masedwan kristagoo sokumaroo woo o bi mim do. II Kristagoo woo ye fir ma guta, koo do y'a hoo no o. Bi, η nyunta heernyoo guta m, bi n a ka ηni ye ηni ho k'an ta m ka guta maamaam kan a heer ki haay busoo zinzekora bi no o, an bokare η muηoo i ηozaabaa no o guta. III Moo η kaseti bi, ho ko η ni ta m bi η y'a ka, a ka η y'a o so an lε da a panja ra a zim. IV A ye η y'a o woo han ηoo... k'a a ho na busoo zinzekora bi ma a a da m wosogoo woo han. V Ho ko woo n a gunga bi η y'a ba, lε η y'a ka ηn'a muηoo ka Zuuba o, ηni bokare ηni ye ηni ho ko woo n'a hum bi bam, Woso hoo no o.

VI Ncɪnaaʊ nɪ, wɔɔ n ma Tiiti ma, k'an a bɔ an bɔr awɔɔ zi b'ɔ an bɪ daahan zibəə k'a sɪŋɪda sa kan awɔɔ kɪ, busoo zɪnzekɔra bɪ nɔ ɔ bɪ ba an a nyambɔr. VII K'a a yo hɔntazannɔ n'awɔɔ m, sirakare nɔ ɔ, Woso lemim padare nɔ ɔ, Woso hɔdɔre nɔ ɔ, awɔɔ n'a yonɔ ɔ kan a heer kɪ haay a n nɪ wɔɔ ŋɔam sɔ bɪ, k'a a yo ɔ sɔ paan... busoo zɪnzekɔra bɪ mim nɔ ɔ. VIII Mɔɔ n naa hɪ, ɪ ɔ, lɛ mɔɔ n'a kare awɔɔ ɔ y. Kɔ mɔɔ gɔɔɔ vantɔɔ tontɔɔre mim hɪ bɪ, a hɪ mɔɔ ɔ k'awɔɔ n a hɪnka a ɔ, ŋɔare k'awɔɔ n ta m bɪ paan... denter. IX Awɔɔ wɔɔ Zuuba Yeezuu Krista barka k'a n'a kam wɔɔ ɔ bɪ dɔ. Hɔntazaa n a mɪŋɪa m, an bɔkare a ye an a mɪŋɪa ba ŋɔazaa awɔɔ tɔ ma, k'awɔɔ n a ba hɔntazannɔ a mɪŋɪa ŋɔazaabaa tɔ ma.

X Naa kɔ mɔɔ n'a hum naa, m hɔɔndare mɔɔ n'a hum. A gɪnga mɔɔ ɔ a mɪŋɪa k'awɔɔ n gɔɔta a ta lɛ kan zibəə k'awɔɔ sɪŋɪda sa zu ɔ bɪ kɪ. Awɔɔ ɪ yɪ lɛkare zannɔ, a busoo zɪnzekɔra bɪ ka, awɔɔ ɪ lɛ sa a bɔ a lɛ m sɔ. XI Kɛere naa, k'a ta lɛ kan a heer kɪ haay, amba awɔɔ sɪŋɪda sa bɪ m, a zi bɪ ba a nyambɔr, k'a busoo zɪnzekɔra bɪ ka a paŋɪa tekka ma. XII Bala, kɔ gɔaa hɔ ka Woso ɔ a zim, Woso ɪ hɔ bɪ do sim, dɪga a nawɔm hɔ k'a zaa bɪ n ta m bɪ ma, a bɪr dɪgam hɔ k'a ba m bɪ ma y. XIII Mɔɔ bɪr m kam ma kɔ m awɔɔ da ŋɔazaabaa ma, kɔ gɔɔɔ gɔɔɔnɔ n hɔ yɪ wa, a ŋɔa mɔɔ nawɔm kɔ gakɔɔbare n nyɪnta ɔ. XIV Dɪtaa naa, awɔɔ ɪ hɔ m gɔta, bɪ minto bɪ, awɔɔ a da ma, a a da gɔɔɔ kɔ hɔ jɪra ŋ ma rɔ wɔɔ han. Ncɪnaaʊ bɪ, kɔ hɔ bɔr an bɪ jɪra awɔɔ ma sɔ, gɔɔɔ k'awɔɔ a da ŋ han rɔ wɔɔ nɪ hɔ nɪ, ŋ y'a dare awɔɔ han sɔ. Maam bɪ gakɔɔbare nyɪntaŋ

ɔ. <sup>XV</sup> Amba n y'a gorsira ba Wosoci b'ɔ bi m bi:  
 Gɔaa k'a hɔ gɔr gɔta bi,  
 a ba m an cem a bince han y,  
 gɔaa k'a gɔr poore bi,  
 hɔ n jura bi zaa ma sɔ y.

*Tiiti ɪ tam Korenti ɔ*

*kan gɔaa hɪya ki*

<sup>XVI</sup> Wɔɔ ɪ yaa dam Woso m barka, kɔ Tiiti lɛ n  
 taa gɔta k'a a da awɔɔ han amba wɔɔ lɛ n taa sɔ  
 bi tɔ ma, Woso ɪ naa da a heer ɔ. <sup>XVII</sup> A yɛ kɔ wɔɔ  
 ɔ han k'an ta awɔɔ zi b'ɔ bi, a yɛ, an lɛ da bi, a  
 yɛ kan a heer ki haay, an hɔɔn bɔ ɔ a zim k'a ta  
 awɔɔ zi b'ɔ. <sup>XVIII</sup> Wɔɔ danyɪ vanta wɔɔ n'a nyɔɔm  
 kan ki, kristagɔɔɔ sokumarɔ wɔɔ haay y'a lɛ bɔɪ  
 ɔ, k'a nɪ lemim nyɪnta pa dam mɪɪɪa bi tɔ ma.  
<sup>XIX</sup> A n lɛ da bi, kristagɔɔɔ sokumarɔ wɔɔ y'a bɔ  
 ɔ, k'an wɔɔ da zaa ɔ, zɪnzɛkɔra zibɛə naa do kɔ  
 wɔɔ n'a bam Woso lɛbɔɔrɛ tɔ ma bi nɔ ɔ, zi naa  
 do ba wɔɔ nawɔm sɔ k'ɔ a hɪnka, ɔ ɔ, ɔ lɛ taa  
 k'ɔ ɔ da gɔɔɔ han.

<sup>XX</sup> Busoo kɔ n y'a da wɔɔ wɔ ɔ naa gɔta maam-  
 maam, bi tɔ ma bi, wɔɔ ɪ dundore ɔ zi, kɔ gɔsɪ  
 b'a hɪ a ɔ, wɔɔ n nyasɔm mɪɪɪa y. <sup>XXI</sup> Wɔɔ lɛ taa  
 k'ɔ hɔ k'an mɪɪɪa ba Woso mɪm ɔ, wɔɔ lɛ taa  
 k'ɔ a ba sɔ gɔɔɔ mɪm ɔ.

<sup>XXII</sup> Wɔɔ gɔaa vanta nyɔɔm sɔ kan ɪ ki, wɔɔ tɪr  
 a ka lɛɛ ɔ dɪga a, bi, wɔɔ yɪ gɔaa m, an nɪ Woso  
 zibɛə bi ɪɔam. Dɪta a sɔ naa, a y'a tɔɪ ɔ paan...,  
 bala a sɪra ka awɔɔ ɔ gɔta. <sup>XXIII</sup> Kɔ Tiiti nɪ,  
 mɔɔ zuku m, mɔɔ zibɛəkɔɔn m sɔ awɔɔ zi b'ɔ,  
 kɔ wɔɔ danyɪnɔ wɔɔ nɪ, kristagɔɔɔ sokumarɔ  
 wɔɔ yɪ ɪ bɔ ɔ, ɪ zibɛə bi y'a lɛ bɔm Krista ɔ.

XXIV Naa tɔ ma bi, k'a nɔare hunka η nu paan..., kɔ kristagɔɔ sokumarɔ wɔɔ n a dɔ η ɔ, ɔ lɛ kɔ wɔɔ n'a bɔre awɔɔ nɔare gɔtabaa ɔ bi, sira m.

## IX

### *Busoo zɪnzekɔra bi bankare*

<sup>I</sup> Pakra bɛɛ m kɔ mɔɔ nɪ m ya m ci ba awɔɔ ma, kɔ m daahan kɔ wɔɔ ɔ k'ɔ a ka Zidee gɔɔɔ wɔɔ ɔ bi mim hi y. <sup>II</sup> A nɔa k'awɔɔ nawom paan... k'a a da η han bi, mɔɔ dɔ, bi y'a ka mɔɔ nɪ m lɛ bɔ awɔɔ ɔ Masedɔan gɔɔɔ wɔɔ lɛɛ, m a hi η nɪ, m ɔ: «Akayii kɔ wosogɔɔɔ wɔɔ a banka zu ɔ kara, k'a a da Zidee kɔ wosogɔɔɔ wɔɔ han.» Naa kɔ mɔɔ hi η nɪ bi, a a ka η gɔɔɔ gɔta nɪ letaama m, k'a a da Zidee gɔɔɔ wɔɔ han sɔ. <sup>III</sup> Bi wɔɔ danyɪnɔ kɔ mɔɔ η nyɔɔ awɔɔ ma rɔ nɔɔm, η nyɔɔ mɔɔ ɔ k'awɔɔ n busoo k'awɔɔ lɛ n taa k'a ka bi zɛ kɔ ra, amba mɔɔ hi gɔɔɔ gɔsɪnɔ m mɔɔ ɔ, awɔɔ a banka a nya bi m. K'awɔɔ ba ncɪnaaɔ kɔ wɔɔ bi lee ku, gɔaa woo... y'a dɔre a ɔ, hɔ kɔ mɔɔ hi awɔɔ mim bɪnce ɔ bi, sira m. <sup>IV</sup> Bi kɔ wɔɔ bi lee ku awɔɔ zi b'ɔ kan Masedɔan gɔɔɔ wɔɔ kɪ, ɔ bi dɪga a awɔɔ n a banka a nya y, nyannɪ gɔta wɔɔ nyasom, bala, wɔɔ sira ka awɔɔ ɔ b'a n yɪ maam y. Bi, nyannɪ y'awɔɔ nyasom sɔ gɔta an lɛ da. <sup>V</sup> Naa tɔ ma m mɔɔ n a gɪnga mɔɔ ɔ, a a ga m kɔ m a ye wɔɔ danyɪnɔ wɔɔ han kɔ η nɪ lɛɛ ka mɔɔ m awɔɔ zi b'ɔ. K'awɔɔ n busoo k'awɔɔ ɔ k'a ka kan a heer kɪ haay bi zɪnze kɔ ra a nya. Awɔɔ busoo bi do ler bɔ kara. Ncɪnaaɔ bi mɔɔ zem bi dɪga a awɔɔ busoo bi zɪnze kɔ ra a nya, naa y'a hɪnkam sɔ a ɔ, a ka awɔɔ nawom kan a heer kɪ haay, awɔɔ bɪr a kam pakra nɪ y.

VI K'a mim naa do to da a no u:  
 G'aa k'a ho duu poore bi,  
 ho poore an n'a yim so,  
 g'aa k'a duu g'ota bi,  
 ho g'ota an n'a yim so.

VII Naa to ma bi, a a ga m ku g'aa biyæo n ho k'a  
 g'inga k'a ka bi ka, a b'a ka pakra ni, gee panja  
 n y'a ba a ma to ma y. Bala, g'aa k'a ni ho kam  
 kan heernyinta ki bi, Woso i bi zaa noam. VIII Bi,  
 Woso a da ma an ho m'ija do y'a honho ka awoo  
 o g'ota, ku hosi bi jira awoo ma y, bi ku ho n bir  
 ta awoo o g'ota, k'a zi m'ijoo do haay ba m. IX Yi  
 a nawore ncinaas, amba n y'a g'orsira ba Wosoci  
 b'o bi m, n u:

A i ho kam noazanno o g'ota,  
 a ba k'a nawum g'oo m m'ija  
 bi nyare ba o y.

X Woso ni ho kam hoduurezaa o an n'a duum,  
 an ni h'ore kan o an n'a bim. Woso bi do ni  
 ho kare awoo o g'ota amba awoo le n taa bi m,  
 an a ka an pasi yoo, k'awoo n wo o a ba g'oo  
 m m'ija g'ota. XI A y'a kam awoo n ho yi g'ota  
 domum haay, k'awoo n bir a bam g'oo m m'ija  
 tee.... K'a yi ncinaas, g'oo cir g'ota y'a le bom  
 Woso o, awoo ganworeo wo ku wo n'a kare n  
 o to ma. XII Bala, busoo zinzekora bi zibæo bi, a  
 da bee a nawum wosog'oo wo han bala y, a ka a  
 nawum so g'oo ni Woso barka dam g'ota maam-  
 maam. XIII Zi naa do bare n'awoo taalera zaa bi  
 zuure no o bi hinkam. A a hinka a o, awoo sira  
 ka Krista lemim nyinta b'o denter, an ni yem ma  
 kare. G'oo g'ota y'a le bom Woso o naa to ma, n  
 y'a le boj o so k'awoo n'a bare n ni m'ija, an n'a

honyi jirm kan η ki kan gɔaa haay ki bi to ma.  
 XIV Nj yaa dare awɔɔ to ma, η n'awɔɔ ηɔa gɔta, kɔ  
 Woso a barka ka awɔɔ ɔ gɔta ncɪnaaɔ bi minto.  
 XV Bi kɔ Woso to n leɔɔɔre yi, a ganwɔre gɔta k'a  
 loɔ ba ɔ bi to ma.

## X

### *Pol y'a dare a nyaa ma*

I Awɔɔ y'a hum mɔɔ mɪηηa Pol ma, a ɔ, kɔ mɔɔ  
 y'awɔɔ bire ɔ, nyibæzaa m mɔɔ m, bi kɔ mɔɔ  
 laato bi mɔɔ ni m dare m nyaa ma kan awɔɔ  
 ki. Bi, a ye mɔɔ nawɔre awɔɔ han Krista bɔgɔ-  
 bɔgɔdabaa m kan a ηɔare ki m, m ɔ: II A b'a  
 ka kɔ mɔɔ bi lee ku awɔɔ bire ɔ, kɔ m m da m  
 nyaa ma wa! Bala, gɔɔɔ kɔ η n'a gingare η ɔ, ɔ  
 zi woo... ba wɔɔ nawɔm gɔaa hɔɔndare m bala  
 rɔ wɔɔ, mɔɔ dɔ mɔɔ ɔ mɔɔ m da ma, m m da m  
 nyaa ma kan η ki. III Sira m, wɔɔ mɛ kɔ wɔɔ n ta  
 m ɔ n'ɔ mɪsɪrbaa bam ni naa, mesim m. Bi wɔɔ  
 bir Woso zuure zoo bi bam gɔaa hɔɔndare ni y.  
 IV Yar mɔdrɔ kɔ wɔɔ n ta m, ɔ ni yar bi bare η  
 ni rɔ wɔɔ, durnya gɔɔɔ n ta η ni rɔ wɔɔ bæe y.  
 Wɔɔ hɔɔ wɔɔ, Woso yar mɔdrɔ paηηazanno m  
 ηn'a dam ma ηni bir jɪnno gɔto-gɔto ra. Wɔɔ  
 ɪ hɔɔndarɛrɔ danηadɔɔ zaar bam. V Wɔɔ ɪ hɔɔ  
 kɔ gɔɔɔ η sa mɪηηabusure nɔ ɔ ηn'a ta m Woso  
 dɔre m toore rɔ wɔɔ zaar bam, wɔɔ ɪ hɔɔndare  
 haay dam jum ɔ, ɔ n'a kare a zanno ni yem Krista  
 ma. VI Bi, k'awɔɔ hunka a ɔ, awɔɔ ɪ yem hɔ kɔ  
 wɔɔ n'a hum haay ma fasti, k'a dɔ a ɔ, wɔɔ ɔ  
 banka ɔ a nya k'ɔ gɔɔɔ haay kɔ η bir yem nɔ  
 wɔɔ hɔnhɔr.

VII GEE dıga awoo nawom ho ku goo n'a yire a mum m bi ma bala ra? Ncınaas bi, ku gaa o Krista ho n a mi fastı, k'an a hoon da an a do so a o, Krista y'a so woo o, amba a a so a zaa o bi m. VIII Baa ku moo m le bo m muhha o guta, le ku Krista a ka moo o bi to ma bi, a nyannı ba moo ni y. Bi, le ku moo m ta m naa, a ka Woso o moo o, k'awoo n wo o a ta lee, a sokuma bi no o, awoo zaarbare to ma bee y. IX Moo le baa k'awoo n a gınga a o, m ka moo nawom ma ku m awoo da bo o m ciro woo meerbaaroo ni y. X Bala, n y'a hire, n o: «Moo ciro woo meerbaaroo kusi, nyaa meerbaaroo m so, bi ku moo bor m ni kan awoo ki, panjawarzaa n moo m, bi moo n meerbaa do so y.» XI Bi gaa k'a ni naa hum bi, moo o, ku m a hi m, m o: Ho ku woo n'a gursıra bare o ciro woo o ku woo ba awoo bire o bi to ma bi, kan ho ku woo n'a bam ku woo i kan awoo ki bi, η hodeem, η jire ba o y.

XII Sıra m, woo b'o dam ma o o ga ku o gee o o makra ba goo ku η n'a hoon dare η o, a le da goo m no woo ma y. Hoonwarzanno m broo m. Bi y'a ka ηn'i digare a muhho ma k'a a makra ba kan goo ki, ηn'a makra bare a muhho ma. XIII Bi ku woo ni, woo bi yere o o le bo o muhho o, an cem jire ku Woso a ka bi han y, woo y'o le bore o muhho o ziboo ku Woso a ka woo o k'o a ba bi tekka ma, a ka k'a o woo n'o da ma o lee ku awoo zi bi no o. XIV Bala, ta ku woo o awoo zi b'o bi, cem bee woo o o jire han y. Woo i lee ka, o bi Krista lemim nyınta pa da awoo m. XV Woo bir o le bore o muhho o goo vantoo ziboo to ma y. Bi, woo ta o heer le k'awoo sirakare n a da ra, ku

wɔɔ zibəə n paŋŋa yɪ gɔta awɔɔ barla sɔ, zibəə kɔ Woso wɔɔ da ɔ bi m naa, wɔɔ bi bɔrɛ a jirɛ la ni y. <sup>XVI</sup> Wɔɔ wɔŋ ɔ ncɪnaaɔ ɔ lemim nyɪnta bi pa da kɔrɔ kɔ ŋ ni laatu awɔɔ kɔ bi ma rɔ wɔɔ ɔ, bi wɔɔ b'ɔ lɛ bɔrɛ ɔ mɪŋŋɔɔ ɔ zi kɔ gɔɔɔ vantɔɔ a ba tɔ ma y, zi kɔ Woso a ka brɔɔ ɔ kɔ ŋ n'a ba bi n bi.

<sup>XVII</sup> Wosoci b'a hɪ, a ɔ: «Gɔaa k'a ɔ k'a a lɛ bɔ a mɪŋŋa ɔ, a b'a lɛ bɔ a mɪŋŋa ɔ y, an a lɛ bɔ hɔ kɔ Zuuba a ba b'ɔ.» <sup>XVIII</sup> Bala, gɔaa k'a n'a lɛ bɔrɛ a mɪŋŋa ɔ a zim bi bɛɛ Woso nɔ ni yɪm ma y. Gɔaa kɔ Woso mɪŋŋa n'a lɛ bɔŋ ɔ bi m.

## XI

### *Pol ɪ ŋɔaarzibəəzanno mim hɪm*

<sup>I</sup> Keere naa, mɔɔ hɔɔzaabaa meer bam kan awɔɔ kɪ, k'a ye ma. In... a ye mɔɔ nawɔrɛ awɔɔ han k'a ye mɔɔ hɔɔzaabaa meerbaa bi ma.

<sup>II</sup> Awɔɔ ŋɔa kɔ mɔɔ nawɔm bi, jumbaa n ta mɔɔ m, a to a ɔ Woso zi. Bala, awɔɔ banka mɔɔ ɔ amba nyɪmbɔɛɛrɛ k'a n yar dɔ bi m, kɔ m a ka Krista ɔ, k'a n yɪ awɔɔ zim. <sup>III</sup> Bi, mɔɔ da ni bɔŋ ɔ, mɔɔ ɔ, a a da ma gɔɔɔ n bra ba awɔɔ m ŋɔaarlɔ m awɔɔ n a bɔ Krista zuure ɔ paan..., amba mɪm bi bra ba ɛɛvɪ m ŋɔaarlɔ meerbaa m bi m. <sup>IV</sup> Meer bi ba mɔɔ nawɔrɛ ncɪnaaɔ, bala, kɔ gɔaa bɔr an ni Yeezɔu Krista vanta mim hɪrɛ, an ni meer bi bam ɛspri kɔ Sent-ɛspri bɛɛ m bi ni, an ni lemim vanta pa dare awɔɔ m, bi lemim nyɪnta k'awɔɔ zu ɔ biisi bi bɛɛ y, awɔɔ tɪr a gu a ye ma.

<sup>V</sup> Gɔɔɔ k'awɔɔ n'a hɔɔn dare ŋ ma a ɔ, zibəəzanno kɔ ŋ lɛ da rɔ ni ŋ mɪ rɔ wɔɔ, mɔɔ



y'a gungam m ɔ η n le da mɔɔ nɪ y. <sup>VI</sup> A a da ma mɔɔ bɪ wɔŋ ɔ, m meer ba wɪsɪ am η hɔ bɪ nɪ y, bɪ kɔ Woso hɔdɔrɛ mim nɪ, η bɪ jɪrɔ mɔɔ nɪ y. Mɔɔ m hɔdɔrɛ bɪ hɪnkɔ hɔ haay nɔ ɔ, mim haay nɔ ɔ.

<sup>VII</sup> Kɔ mɔɔ bɪ Woso lemim nyɪnta pa da awɔɔ m bɪ, a pa bɪ da mɔɔ ɔ awɔɔ m vam, mɔɔ n hɔsɪ si awɔɔ han y. M mɪŋŋa mɔɔ zer, kɔ m awɔɔ gore da ɔ. A hɪ awɔɔ ɔ, a ba kɔ mɔɔ ɔ nɔɪnaaɔ naa, kɔrɔ mɔɔ ɔ ma ra? <sup>VIII</sup> Nyɪnta kɔ mɔɔ ɔ awɔɔ zi b'ɔ bɪ, kristagɔɔɔ sokɔmarɔ vantɔɔ ɪ mɔɔ yawɔrɔ ba, mɔɔ brɔɔ wɔ nya, kɔ m m da awɔɔ han. <sup>IX</sup> M da kɔ mɔɔ nawɔrɛ awɔɔ han b'ɔ bɪ, kɔ busoo mim ta mɔɔ ma, mɔɔ bɪr awɔɔ kɔm k'a hɔsɪ kan ɔ y. Wɔɔ danyɪnɔ kɔ η nɪ Masedɔan ɔ rɔ wɔɔ bɔr, ηnɪ hɔ kɔ mɔɔ le n taa haay bɪ ka mɔɔ ɔ. Mɔɔ n ye fɪŋgaa k'awɔɔ n kɔ mɔɔ mim ma y, naa mɔɔ nɪ gɔɔtare m bɪr a bam. <sup>X</sup> Naa m mɔɔ goredaɔrɛ, sɪrɔ mɔɔ n'a hɪm Krista k'a nɪ mɔɔ ɔ bɪ tɔ m, mɔɔ b'awɔɔ busoo sire y, m le mɔɔ n'a bɔrɛ m mɪŋŋa ɔ naa tɔ ma, bɪ gɔsɪ b'a dam ma Akayii kɔrɔ wɔɔ ɔ jilli an a ta mɔɔ m toore naa nɔ ɔ y. <sup>XI</sup> Bɔ m mɔɔ n naa hɪ? Mɔɔ bɪr awɔɔ ηɔam gɛ? Ayy..., Woso a dɔ a ɔ mɔɔ y'awɔɔ ηɔam.

<sup>XII</sup> Hɔ kɔ mɔɔ n'a bam naa, mɔɔ gɔɔtare m bɪr a bare nɔɪnaaɔ can, kɔ m a ka kɔ gɔɔɔ kɔ η le n taa k'a a le bɔ a mɪŋŋɔɔ ɔ, a ɔ, a ɪ zi bam, am wɔɔ hɔ bɪ m nɔ wɔɔ n a da jum ɔ, kɔ η b'a da ma ηnɪ naa hɪ y. <sup>XIII</sup> Gɔɔɔ nɔɔn duro, zibɛɛzanno paan...rɔ bɛɛ nɪ η mɪ y, ηɔaar ηn'a bam gɔɔɔ m a zibɛɛ bɪ nɔ ɔ, ηn'a hɔ bare ɪ ɔ, Krista zibɛɛzanno m. <sup>XIV</sup> Bɪ naa do naa, zekɛdɛ

mim b'a nɔ ɔ y, bala, Sotaana miɲɲa a da ma an a miɲɲa ba ɪ ɔ, lɛɛgure maleɛka m. <sup>XV</sup> K'a yo Sotaana miɲɲa wɔ ɔ an naa ba bi, k'a maam wɔɔ b'a him ɔ ɔ, a zibəənyɪnɔ wɔɔ b'a miɲɲɔɔ bare ɪ ɔ zibəətɪrgazannɔ n a mi wa. Bi, ɲ nyambɔrle bi, bɔ a nawom kɔ ɔ kan ɲ zibəə bi ki, a yɪre ɲ ma bɔnyaa.

### *Pol firyurerɔ mim*

<sup>XVI</sup> Kɔ m m ya, m so ra, awɔɔ gɔsɪ bi dɪga mɔɔ ma ɪ ɔ, hɔɔzaa n mɔɔ ni y. Gɛɛ k'awɔɔ ɔ hɔɔzaa n mɔɔ ni, k'a maam k'a ye mɔɔ ma amba awɔɔ ni yem hɔɔzannɔ ma bi m, kɔ m wɔ ɔ m m le bɔ m miɲɲa ɔ poore. <sup>XVII</sup> Hɔ kɔ mɔɔ ɔ kɔ m a ba naa, Zuuba hɔɔnhɔ bɛɛ m kɔ mɔɔ n a ba ncɪnaaɔ y. Kɔ mɔɔ ɔ kɔ m m le bɔ m miɲɲa ɔ naa, hɔɔzaabaa zibəə m. <sup>XVIII</sup> K'a a yo gɔɔɔ gɔta n'a le bɔre a miɲɲɔɔ ɔ durnya minno ma bi, mɔɔ yɪ m le bɔre m miɲɲa ɔ sɔ. <sup>XIX</sup> Awɔɔ kɔ mindɔrezannɔ n'a mi rɔ wɔɔ, awɔɔ ɪ yem hɔɔzannɔ ma naanaa. <sup>XX</sup> Awɔɔ ɪ yem gɔɔɔ n'a sore awɔɔ ɔ am lɔnnɔ hɔ bi m, ɲn'ɪ hɔ yɔre a m, ɲn'ɪ ɲɔaar bare a m, ɲn'awɔɔ gore bɔɲ ɔ, ɲn'awɔɔ sonsɔ wɔm. <sup>XXI</sup> Nyannɪ ɪ mɔɔ zem, bala, wɔɔ n wɔ ɔ, ɔ naa ba awɔɔ ni y.

Bi kɛɛre naa, mɔɔ meer bi bare am hɔɔzaa hɔ bi m, gɔɔɔ kɔ ɲ n'a le bɔre a miɲɲɔɔ ɔ hɔɔ niɲɲɔɔ m nɔ wɔɔ, mɔɔ yɪ m le bɔre m miɲɲa ɔ hɔɔ wɔɔ duro m sɔ. <sup>XXII</sup> Gɔɔɔ wɔɔ duro ɔ ebree gɔɔɔ n'a mi, bi, ebree gɔaa n mɔɔ m sɔ. ɲ ɔ, Israyel gɔɔɔ n'a mi, mɔɔ maam sɔ. ɲ ɔ, Abraham yanɲɔɔ n'a mi, bi mɔɔ maam sɔ. <sup>XXIII</sup> ɲ ɔ, Krista

zibæonyiŋo n'a mɪ, ʊnhʊʊn..., mɔɔ hɔɔzaabaa  
meer bam fasti keere,

Krista zibæonyi m mɔɔ m an le da ŋ la.

Mɔɔ zi ba an le da ŋ hɔ ra.

N mɔɔ du lɔnnɔɔe ʊ an le da ŋ la,

n mɔɔ ze mawɔr m an le da ŋ la sɔ,

mɔɔ m mee ka ze ma galleŋ hɔka.

**XXIV** Zɪfɔrɔ lɛezanno mɔɔ nyasɔ galleŋ soor ŋnɪ

mɔɔ ze mawɔr m, mɔɔ ze n tir a ʊ mawɔr bɪ

m galleŋ bukərku a yaa n nɛɛhɔ. **XXV** Rɔm gɔɔɔ

mɔɔ nyasɔ galleŋ kaaku ŋ nɪ mɔɔ ze banno m,

hindeem ʊ gɔɔɔ mɔɔ bumba jaarɔ m k'a mɔɔ

meeyaa bɔ ʊ.

Mɔɔ m yo kɪ m ga kɔɔlɔɔ nyoobare nɔ ʊ galleŋ

kaaku,

hindeem ʊ mɔɔ gɔɔta higɔta ʊ dɔmɪm deem,

dɔ n mɪ n nɪ mɔɔ bɔ lem.

**XXVI** Mɔɔ zaakɔ gɔta,

mɔɔ zaakurɛrɔ wɔɔ nɔ ʊ,

pɛrgɔrɔ kɔ ŋ tir yar lɔ wɔɔ a yo k'a mɔɔ bɪ,

dazaamazanno a yo k'a mɔɔ ze sɔ,

mɔɔ dogɔɔɔ a ŋɔa k'a mɔɔ meeyaa bɔ ʊ sɔ.

Doro vantɔɔ gɔɔɔ a yo k'a mɔɔ ze gɛr sɔ.

Minno a yo k'a mɔɔ yɪ kɔnɔrɔ ʊ, kan poohɔɔnrɔ

kɪ ʊ, higɔtɔɔ burɔ ʊ sɔ,

ŋɔaar kristagɔɔɔ barla sɔ.

**XXVII** Mɔɔ zi kɔsɪrɔ ba, m makra kɔsɪrɔ yɪ,

hinceem tir jura mɔɔ ma, nɔ n tir mɔɔ ze kan

mɪsɪ kɪ, m tir m le kɔsɪ pakra m, nyɛem mɔɔ

ze, huu jura mɔɔ ma sɔ. **XXVIII** Mɔɔ bɪ m kɔrɛ m

minno vantɔɔ hɪ y, dɔmɪm biyæ mɔɔ heer ɪ kɔm

kristagɔɔɔ sokumarɔ wɔɔ mim tɔ ma. **XXIX** Kɔ

paŋɲawarzaa m gɔaa nɪ, b'ɪ ʊ, mɔɔ m. Kɔ gɔaa

a do mimbonyaa no o b'a busu moo ma gota, i o moo m.

**XXX** Ku moo o ku m m le bo m muhha o, m le moo n n'a bore m panhawar minno o. **XXXI** Woso, woo Zuuba Yeezuu Zi bi, a a do a o, njaar bee moo n'a bare y. Bi, k'a to n leboore yi domum haay. **XXXII** Nyinta ku moo o Damas ku o bi, ku bi digamazaa ku cir Aretas a so o b'a ka yarbanno n jum ku bi lero ma, k'a moo ku a moo nyaso. **XXXIII** Bi, gooo moo da kasi o, n n'a ka moo n bo ku bi pannah bi tokoro deem m, yi a o ncinaas ku bi digamazaa bi n moo ku an moo nyaso y.

## XII

### *Ho ku Woso a hinka Pol m*

**I** Moo gootare m m le bo m muhha o ra? Moo do moo o a nyoodo ba o y, bi keere naa, moo hoo ku Zuuba n hinka moo m nunnare no o ro woo mim hum. **II** Moo kristagooa do, Woso n a busu an ta m a zi arzana o, a busure doora bueresi ho m naa. Moo n a do ku ta a o arzana o paan..., gee hohunkare a a yi y, Woso i naa do. **III** Denter m, moo do moo o, Woso a busu an ta m arzana o, a a da ma hohunkare a a yi, a a da ma Woso a busu paan... an ta m arzana o b'o, Woso i naa do moo n a do y. **IV** Arzana o b'o bi, a meerbaaro nihoo ma, gooa n a ga m an so n la y, bi, zaa ba o, gooa n n mim hire y. **V** M le moo n'a bore m muhha o, gooa ncinaas bi to ma, bi moo bi m le bore m muhha o y. Ku moo o ku m m le bo m muhha o, m panhawar minno moo ni n hum. **VI** K'a hi moo o ku m m le bo m muhha o, moo bi yim hoozaa y, bala, moo sira hum. Bi, moo le baa

kɔ m m lɛ bɔ m mɪŋŋa ɔ y, bala, mɔɔ lɛ baa kɔ  
 ɔɔaa n a hɔɔn da mɔɔ ma an lɛ da m bɪnɔɔ ra,  
 zi kɔ mɔɔ ba an n'a yɪm nɔ ɔ, ɔɔɛ meer kɔ mɔɔ  
 n'a bam an n'a mam nɔ ɔ y.

**VII** Hɔɔ ɔɔtɔɔ nɔɔn duro kɔ Woso ŋ hɪnka mɔɔ  
 m b'a da ma an a ka mɪŋŋabusure n a so mɔɔ  
 ɔ. Naa tɔ ma m Woso n yaaba da mɔɔ zi an nɪ  
 mɔɔ kɔm, kɔ mɔɔ bɪ m mɪŋŋa busu y. Yaaba bɪ,  
 bɔ a ɔ kɔ ɔ ɪ ɔ, Sɪtaana zibɔɔzaa deem zibɔɔ  
 m, an nɪ mɔɔ zem, kɔ mɔɔ bɪ m mɪŋŋa busu y.

**VIII** Mɔɔ yaa da Woso m gallem kaakɔ k'an mɔɔ  
 yɔ fɪryɪɛ naa do wɔ ɔ. **IX** A n a nyɪ bɔ mɔɔ n'ɔ, a  
 ɔ: «Mɔɔ barka b'ɪbɪ bɔ, bala, k'ɪbɪ ɪ paŋŋawar  
 nɔ ɔ, bɪ mɔɔ barka b'a zi ba fast.» Naa tɔ ma bɪ,  
 mɔɔ yɪ m heer nyɔɔm m m lɛ bɔ m mɪŋŋa ɔ, m  
 paŋŋawarlɔ tɔ ma, kɔ Krista paŋŋa bɪ n nyɪnta  
 mɔɔ ɔɔr zi fast.

**X** Naa y'a ka Krista tɔ ma  
 mɔɔ nɪ m heer nyɔɔm,  
 kɔ mɔɔ ɪ paŋŋawarlɔ nɔ ɔ,  
 kɔ ɔɔɔɔ ɪ mɔɔ sɔnsɔ wɔɔɛ,  
 kɔ minno a hɔnhɔ ɪ mɔɔ yɪɛ,  
 kɔ ɔɔɔɔ ɪ fɪr kam mɔɔ ma,  
 kɔ minno ɪ mɔɔ heer kɔm sɔ.  
 Bala, kɔ mɔɔ ɪ paŋŋawar nɔ ɔ,  
 bɪ mɔɔ paŋŋa n ta ɔ.

*Pol heer ɪ kɔm Korenti ɔɔɔɔ tɔ ma*

**XI** Mɔɔ ɪ meerbaa bɪ bare ɪ ɔ, hɔɔzaa m mɔɔ m,  
 b'awɔɔ ɪ mɔɔ da ɔ paŋŋa m. Awɔɔ y'a ga m hɔɔ  
 a mɔɔ nyaa ba. Bala, baa kɔ hɔsɪ bɛɛ m mɔɔ nɪ,  
 ɔɔɔɔ k'awɔɔ nɪ dɪɔɔɔɔ ŋ ma zibɔɔzanno wɔsɔɔ  
 wɔɔ, ŋ n lɛ da mɔɔ m hɔsɪ nɔ ɔ y. **XII** Zibɔɔɔɔ

kɔ η n'a hɔnkare η σ, kristazibəəzaa m mɔɔ m nɔ wɔɔ, ziro wɔɔ duro ba mɔɔ σ gɔɔɔ bire σ kan buraama gɔta kɪ. Zibəəro wɔɔ duro, hoserlo do y'a hɔnhɔ m kan gɔngare do y'a hɔnhɔ kɪ. <sup>XIII</sup> Bɔ n ta σ mɔɔ n a ba kristagɔɔɔ sokɔmarɔ vantɔɔ wɔɔ m, mɔɔ n a ba awɔɔ nɪ? K'a maam kɔ mɔɔ n ye k'awɔɔ n dɪga mɔɔ mɪsɪrbaa mim ma bɪ m. K'a kɔrɔma naa do sugur ka m σ.

<sup>XIV</sup> Dɪtaa naa, mɔɔ m banka m a nya kɔ m bɔr awɔɔ zi b'σ, a gallem kaakɔ hɔ mɔɔ nɪ zem b'σ naa, bɪ kɔ mɔɔ bɪ bɔr, mɔɔ bɪ yem awɔɔ n dɪga mɔɔ mim ma y. Awɔɔ mɪηηɔɔ mɔɔ nɪ m kare a ma, awɔɔ busoo bɛɛ y. Bala, nyɪnɔ bɛɛ n'a kam busoo ma k'a nyasɔ a zɪrɔ nɪ y, zɪrɔ wɔɔ n'a kam ma ηn'ɪ nyasɔrɛ a nyɪnɔ m. <sup>XV</sup> Kɔ mɔɔ nɪ, heernyɔɔ m kan mɔɔ kɪ, kɔ m hɔ kɔ mɔɔ n ta m haay sa kan m mɪηηa kɪ, m m da m awɔɔ han. Awɔɔ ηɔa kɔ mɔɔ nawɔm gɔta nɔɪnaaσ naa y'a ka awɔɔ bɪr mɔɔ ηɔam na?

<sup>XVI</sup> Awɔɔ ye a dɔ a σ, mɔɔ n ye k'awɔɔ n kɔ mɔɔ nyasɔm tɔ ma y. B'a da ma gɔaa n a hɪ a σ, hɔɔnkare zi mɔɔ ba kɔ m awɔɔ ku m wɔ σ, ηɔaarɔ m. <sup>XVII</sup> Mɔɔ ηɔaar ba awɔɔ m kɔ m hɔ yɪ awɔɔ gɔr zi ra? Mɔɔ gɔɔɔ kɔ mɔɔ η nyɔɔ awɔɔ zi rɔ wɔɔ gɔaa deem da σ k'an ηɔaar ba awɔɔ m na? <sup>XVIII</sup> Mɔɔ ye Tiitɪ han an ta awɔɔ zi b'σ, kan wɔɔ danyɪ kɔ mɔɔ mim hɪ awɔɔ m biisi bɪ kɪ. Awɔɔ a da ma a hɪ a σ, Tiitɪ ηɔaar ba awɔɔ m k'a hɔ yɪ ra? A mɪηηa kan mɔɔ kɪ, tar deem wɔɔ sa, σ σ mɪsɪrbaa bɪ ba m, kan σ zibəə kɪ.

<sup>XIX</sup> A hɔɔn k'awɔɔ n'a dare a σ, σ ka wɔɔ nawɔm ma kɔ gumə ka σ mɪηηɔɔ σ awɔɔ lɛɛ bɪ, a dɔmɪm laaɔ. Ayy..., σ meerbaa bɪ ba wɔɔ

nawom Woso taa amba Krista n'a n̄oam bi m, bi, u ḡuaasiboo, naa haay hi woo nawore awoo m, k'awoo n ta lee sirakare no u. **XX** Moo da i bon u, m u, i b'a ka moo n bor awoo zi b'u m bi d̄iga a ho ku moo n'a ḡingare awoo zi bi bi maam ni y, awoo n a yi so a u, ho k'awoo n'a ḡingam moo zi bi, a bi maam so y. Moo da i bon u, m u, i b'a ka nyaa n bi nyinta u, kan jumbaa ki, nomaa ki, mimbokuma ki, kan sonsowore ki, ḡooɔɔzarle ki, kan miηηabusure ki, warkuma ki y. **XXI** Moo da i bon u so, m u, m ya ku moo u m ni zere awoo zi b'u naa, i b'a ka Woso n moo da nyannu u awoo bire u wa. M m ya m nyi ka ḡooɔɔ ḡota ku η mimbonyaa ba hoo, ηni ḡoota ηn'a bo a taam a dintim zibæero woo no u ro woo to ma wa, a a da ma ηni ḡoota ηn'i jaan dam, ηn'a zibonyaaroo woo bam.

## XIII

### *Dondore nyamborle*

#### *kan leersore ki*

**I** Ku moo bi bor awoo zi b'u, a gallem kaaku ho m naa keere. Amba Wosoci b'a hi, a u: «Ku ḡuaa u, ḡuaa vanta mim ba, pakra m ku mim bi kasetizanno n nyinta u h̄uya gee kaaku, ku mim bi n yi sira», ku moo bi lee ku, naa woo n'a bam.

**II** Ku m lee ka m a hi ḡooɔɔ ku η mimbonyaa ba hoo ro woo m kan ḡooɔɔ m̄isuro woo ki m, bor ku moo u b'u a h̄uya ho ma bi, moo η bo zaa u, bi keere naa, ku moo ba b'u naa, moo y'a hire m u, ku moo m ya m bor awoo zi b'u, moo bi ḡos̄i tore y, moo honhorle kare η haay u. **III** Awoo le

taa k'a a do a o, Krista a meerbaa da mo'o le o mo'o n'a bam, gee lo? K'a maam awoo y'a dore. Panjawarzaa bee m Krista m awoo gor zi y. A y'a panja bi hunkare awoo bire o. <sup>IV</sup> Sira m, a ze ku n y'a o godarkora ma bi, a nyinta panjawar no o, bi, a y'a musirbaa bam keere Woso panja to ma. Ku woo o ze ku ra kan ki bi, woo i panjawar no o so, bi, o musirbaa bi ba woo nawom kan ki, o n'o zi bi bam kan awoo ki Woso panja m.

<sup>V</sup> K'a bo a digga a muhoo ma a zim, awoo i musirbaa bam sirakare no o ge. Awoo do a o, Yeezuu Krista y'awoo bire o, gee lo? K'awoo n a do, k'a maam, k'awoo bi woy o a a sirakare zibæero hunka bi to ma m. <sup>VI</sup> Bi, mo'o y'a gungam mo'o o, awoo do a o, woo bi jura m sirakare zibæero hunkare ra wa. <sup>VII</sup> Yaa woo n'a dam Woso m, k'awoo bi mimbonyaa ba y. O ka bee woo nawom ma, k'o a hunka awoo m, o o, o gumø ta o wa. O ka woo nawom ma k'awoo n a muhja ba, baa k'a i yire i o, woo bi gumø yim mim ku woo dunda naa no o y. <sup>VIII</sup> Bala, woo ba panja m k'o sira da jum o y. Panja woo n ta m k'o a ka, ku sira n ta lee. <sup>IX</sup> Ku woo i panjawar no o, awoo ni panja m denter, woo y'o heer nyoom. Woo n'a yem Woso han bi n naa kare. A ye woo nawom k'an a ka k'awoo n yi muhja fast. <sup>X</sup> Naa to ma m, ku mo'o goota m m laato awoo ma bi, mo'o ni naa haay gorsira bare awoo ma. K'an bir yire i o, ku mo'o bi lee ku awoo bire o, m bi m da m nyaa ma kan awoo ki, le ku Zuuba a ka mo'o o bi ni y. Bala, le ku Zuuba a ka mo'o o bi, a ka a o mo'o o gooo bankare to ma, a n a ka mo'o o ku m η zaar ba y.



XI Kεερε naa, m danyɔnɔ, m leer mɔɔ n'a sore awɔɔ m. K'a bir a heer nyɔɔm. A bir a toŋ ɔ k'a yi mɔŋna faɔ. K'a bir kɔ heer yom. A bir kɔ mare. A bir a mɔɔrbaa bam laafi kɔ kɔ nɔ ɔ. Maam bi, kɔ ŋɔarezaa kan laafɔzaa kɔ m Woso m bi, a nyɔntam kan awɔɔ kɔ.

XII K'a yaa da kɔ m mɔŋna danyɔbaa nɔ ɔ. Wosogɔɔ kɔ ŋ nɔ naa ɔ haay rɔ wɔɔ ɪ yaa dare awɔɔ m.

XIII Bi kɔ Zuuba Yeezuu Krista barka, kan Woso ŋɔare kɔ, Sent-Espri zekɔra kɔ n bir kan awɔɔ haay kɔ.

## **Wosoci Gaaababaa Daa**

### **Bisa: Wosoci Gaaababaa Daa New Testament**

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bissa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

b9a8abe9-82bd-5507-a45a-13023081ebc2